

Warszawa, 30 stycznia 2019 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.100.2019 / 3 / ebk

dot.:DP-WLM-0231-108/2018/ECh z 21.01.2019 r.

MSWiA

Pan Joachim Brudziński
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zasadach pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz członków ich rodzin oraz świadczeniach z zabezpieczenia społecznego w związku z wystąpieniem tego państwa z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

1. Projekt ustawy w art. 15d i art. 15e reguluje kwestię uprawnień obywateli polskich do uzyskania w Polsce zasiłku dla bezrobotnych w przypadku, gdy okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przebyte były na terytorium Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (dalej określanego jako Zjednoczonego Królestwa) do 29 marca 2019 r. oraz od 30 marca 2019 r. do 31 marca 2020 r. Zgodnie z proponowanym przepisem okresy te zostaną uwzględnione na potrzeby przyznania prawa do zasiłku oraz okresu uprawniającego do zasiłku, od którego zależy wysokość i okres jego pobierania.

Należy zauważyć, że przepis ten reguluje sytuację jedynie obywateli polskich.

Tymczasem może się zdarzyć, że obywatel innego państwa członkowskiego UE znajdzie się na terytorium Polski, po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej, w sytuacji analogicznej do sytuacji obywatela polskiego, uregulowanej w projektowanym art. 15d. Jednak ani na podstawie art. 15d i art. 15e projektowanej ustawy, ani na podstawie żadnego innego projektowanego przepisu nie uzyska uprawnień pozwalających mu pobierać zasiłek dla bezrobotnych na terytorium Polski.

W odniesieniu do okresu pracy zarobkowej przebytego na terytorium Zjednoczonego Królestwa do dnia 29 marca 2019 r., takie uregulowanie budzi wątpliwości co zgodności proponowanych przepisów ze swobodą przepływu pracowników (art. 45 TFUE) oraz zakazem dyskryminacji ze względu na przynależność państwową (art. 18 TFUE oraz art. 4 rozporządzenia 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego). Prowadzi ono bowiem do sytuacji, w której obywatele innych państw członkowskich Unii

MINISTERSTWO SPRAW WĘWĘTRZNYCH
KANCELARIA GŁÓWNA

wpłynęło do 2019 -01- 31

21818
RKP zał./kart. /.....

Europejskiej oraz inne osoby, do których ma zastosowanie rozporządzenie 883/2004, będą traktowani gorzej od obywateli polskich, ponieważ w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 15d projektu ustawy nie nabędą wskazanych w tym artykule uprawnień z zakresu bezrobocia.

Takie zróżnicowanie może stanowić bezpośrednią dyskryminację ze względu na przynależność państwową, zakazaną w art. 18 TFUE, a także w art. 4 rozporządzenia 883/2004. Należy przy tym zauważyć, że do dnia wystąpienia z Unii, Zjednoczone Królestwo jest państwem członkowskim Unii Europejskiej. Zatem osoby wykonujące pracę zarobkową na terytorium Zjednoczonego Królestwa do momentu wystąpienia, należy traktować jak osoby zatrudnione w Unii Europejskiej.

Odnosząc się natomiast do okresu po 29 marca 2019 r., szczegółowego wyjaśnienia wymaga uprzywilejowanie na gruncie projektowanej ustawy obywateli Polski w stosunku do innych, znajdujących się w analogicznej sytuacji osób, do których znajdują zastosowanie przepisy unijne gwarantujące im równe traktowanie w zakresie dostępu do zatrudnienia, zabezpieczenia socjalnego, pomocy społecznej i ochrony socjalnej. Dotyczy to, między innymi, obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej (art. 45 TFUE) i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (art. 28 Porozumienia o EOG), członków ich rodzin (art. 24 dyrektywy 2004/38/WE w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich) oraz rezydentów długoterminowych (art. 11 dyrektywy 2003/109 dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi).

2. Projekt ustawy w art. 15i, art. 15j, art. 15m i art. 15n przewiduje przejście do polskiego porządku prawnego głównych zasad zawartych w rozporządzeniu 883/2004 (zasada sumowania okresów ubezpieczenia, zasada uwzględniania zdarzeń/okoliczności z innego państwa członkowskiego, tak jakby wystąpiły w danym państwie członkowskim, zasada transferu świadczeń). W przepisach tych projektodawca wskazuje na ustawodawstwa innych państw członkowskich (np. w art. 15i „na podstawie ustawodawstwa każdego innego państwa członkowskiego”), które podlegają koordynacji na zasadach określonych w rozporządzeniu 883/2004. W związku z tym pojawia się zagrożenie, że projektowane przepisy mogą zmieniać treść przepisów rozporządzenia, co jest niezgodne z prawem Unii Europejskiej, gdyż rozporządzenia obowiązują w ustawodawstwach państw członkowskich bezpośrednio i niedozwolone jest modyfikowanie ich treści lub zakresu stosowania (wyrok z 18 lutego 1970, 40/69 *Bollmann*, pkt 4; wyrok z 18 czerwca 1970 r., 74/69 *Waren-Import-Gesellschaft Krohn*, pkt 4, 6; wyrok w sprawach połączonych z 15 listopada 2012 r., C-539/10 P i C-550/10 P, *Al-Aqsa*, pkt 86).

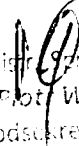
W związku z powyższym konieczne jest takie prerעדagowanie przepisów, aby nie pojawiły się wątpliwości co do modyfikowania i uzupełniania treści rozporządzenia 883/2004.

3. Jednocześnie pragnę wskazać, że konieczna jest zmiana treści uzasadnienia (ostatni akapit str. 33 i pierwszy akapit str. 34 uzasadnienia). Projektodawca uzasadniając przeniesienie do polskiego porządku prawnego zasad z rozporządzenia 883/2004 w odniesieniu do obywateli Zjednoczonego Królestwa po jego wyjściu z Unii Europejskiej używa sformułowań „implementacja art. 57 rozporządzenia (WE) nr 883/2004”, „zawarto transpozycję ww. przepisów unijnych”, co w świetle uwagi powyżej jest niedozwolone na gruncie prawa unijnego.

4. Ponadto uprzejmie informuję, że aktualna pozostaje opinia przekazana w dniu 21 stycznia br. za pismem o numerze DPUE.921.1.2019/6/ebk, dotycząca udzielania obywatelom Zjednoczonego Królestwa zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem uwag zawartych w niniejszej opinii.

Z poważaniem

z up. Ministerstwa Spraw Zagranicznych
Piotr Wawrzyk
Podsekretarz Stanu